

KAAVASELOSTUS

INARIN KIRKONKYLÄN ASEMAKAAVAN MUUTOS; Lehtolantie

Inarin kirkonkylän keskusta

Muutokset tonteilla 35/1, 35/7 ja 37/3

LUONNOS

17.12.2025

Dnro 19/10.02.03/2025

Vireilletulo: 12.11.2025
Kaavaluonnos nähtävillä:
Kaavaehdotus nähtävillä:
Tekninen lautakunta:
Kunnanhallitus:
Kaava lainvoimainen:

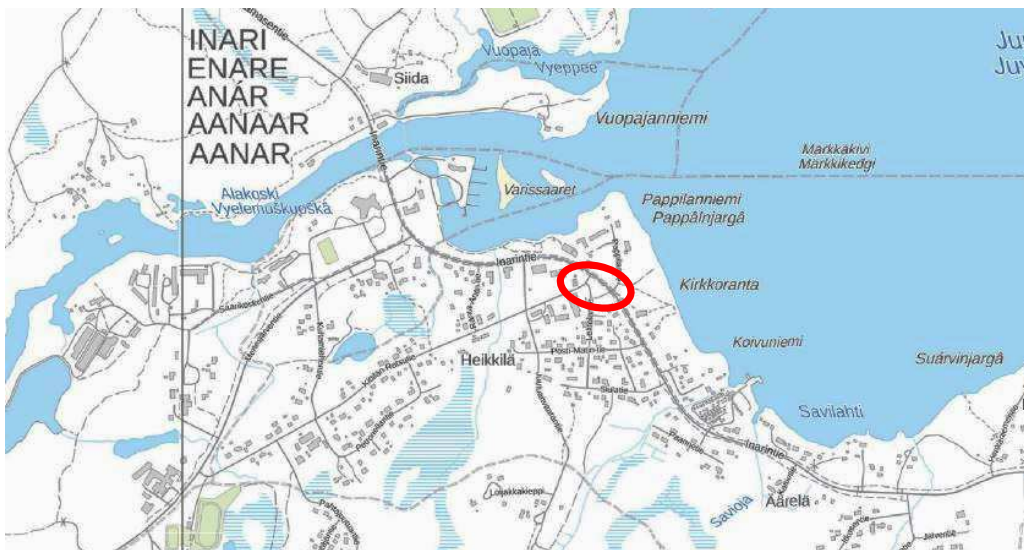
Kaavan laatija:
Inarin kunta, tekninen osasto
Piiskuntie 2, 99800 IVALO
Semenoff Päivi, kaavasuunnittelija
paivi.semenoff@inari.fi, 0400 738 995

[www.inari.fi/palvelut/tekniset palvelut/kaavoitus](http://www.inari.fi/palvelut/tekniset_palvelut/kaavoitus)

1.1 Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Inarin kirkonkylän keskustassa valtatie 4:n varrella.

Muutosalueen kiinteistöt:

- 148-3-9901-1 / liskonpolku
- 148-3-9901-5 / Kirkonkylän kadut
- 148-3-9903-1 / Torialue
- 148-402-27-0 / JUUTUA
- 148-402-36-3 / TOIVOLA
- 148-402-36-4 / PÄLVELÄ
- 148-402-36-23 / SAVIHEINÄ
- 148-402-36-43 / Pävelä II
- 148-402-90-35 / ANAR
- 148-402-151-36 / Arina

1.2 Kaavan tarkoitus

Tavoitteena on tutkia mahdollisuutta muuttaa tontti AO 35 / 7 myös pienimuotoiseen liiketoimintaan sopivaksi sekä tarkastella myös tonttien 35 / 1 ja 37 / 3 käyttötarkoituksimerkintöjä sekä rakennusoikeutta.

1.3 Selostuksen sisällysluettelo

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT.....	1
2. TIIVISTELMÄ.....	2
3. LÄHTÖKOHDAT.....	4
4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET...	15
5. ASEMAKAAVAN KUVAUS.....	22
6. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS.....	26

1.4 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

Liite 1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	ERILLINEN LIITE
Liite 2. Asemakaavan seurantalomake	LISÄTÄÄN EHDOTUSVAIHEESSA
Liite 3. Kaavanlaatimispäätös	
Liite 4. Arvokkaat maisema-alueet	

1.5 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

- Pohjois-Lapin maakuntakaava
- Kiinteistötietopalvelu, MML
- Museoviraston karttapalvelu
- Arvokkaat maisema-alueet-karttapalvelu, Syke
- Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.1017
- Inarin kunnan karttapalvelu
- Google Maps Street View
- Karttapalvelu Karpalo
- Väyläviraston karttapalvelu
- Paliskunnat.fi
- Inergia Oy
- Meluselvitys, Sitowise

2.1 Kaavaproessin vaiheet

5.2.2025

Tekninen lautakunta päätti käynnistää asemakaavan muutoksen.

12.11.2025

Kuulutus vireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtäville.

2.2 Asemakaavan tarkoitus

Tavoitteena on tutkia mahdollisuutta muuttaa tontti AO 35/7 myös pienimuotoiseen liiketoimintaan sopivaksi sekä tarkastella myös tonttien 35/1 ja 37/3 käyttötarkoituksmerkintöjä sekä rakennusoikeutta.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaava ohjaa maankäyttöä ja rakentamista alueella sen saatua lainvoiman.

2.4 Asemakaavan sisältö lyhyesti

MAANKÄYTTÖ	
Kokonaispinta-ala	13437 m ²
Muutosala	13437 m ²
Laajennusala	0 m ²
Rakennusoikeuden määrä	2750 m ²
Rakennusoikeuden muutos	+176 k-m ²
Asuintontit	Kyllä
Teollisuustontit	Ei
Liiketontit	Kyllä
Matkailutontit	Ei
KUNNALLISTEKNIikka	
Vesi- ja viemärihuoltoalue	Kyllä
Kaukolämpöverkostoalue	Kyllä
Ilmajohdot	Ei
LIIKENNEVERKOT	
Moottorikelkkareitit	Ei
Hiihtoladut	Ei
Kävelyreitit	Ei
Vesiväylät	Ei
TERVEYS JA TURVALLISUUS	
Pilaantuneet maa-alueet	Selvitetään
Melualue	Kyllä
RAKENNETTU YMPÄRISTÖ	
Rakennusperintörekisterin mukaiset kohteet	Ei
Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt	Ei
ARKEOLOGINEN KULTTUURIPERINTÖ	
Muinaisjäännösrekisterin mukaiset kohteet	Ei
Valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet	Ei
MAISEMAT	
Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet	Kyllä
GEOLOGIA	
Pohjavesialueet	Ei
Valtakunnallisesti arvokkaat geologiset alueet	Ei
LUONNONRISKIALUEET	
Tulva-alueet	Ei
SUOJELLUT ALUEET	
Luonnonsuojeluohjelma-alueet	Ei
Natura 2000 – SAC-alueet	Ei
Natura 2000 – SPA-alueet	Ei
Natura 2000 – SCI-alueet	Ei
Yksityiset suojelualueet	Ei
Valtion maiden suojelualueet	Ei
Luonnonmuistomerkit	Ei
LUONNONYMPÄRISTÖ	
Luonnonsuojelulain mukaiset kohteet	Ei
Uhanalaiset lajit / Kansainväliset vastuulait	Ei
Vesilain mukaiset kohteet	Ei
Metsälain mukaiset kohteet	Ei
Uhanalaiset luontotyypit	Ei

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee nelostien varrella, Inarin kirkonkylän keskustassa. Valtatie 4 kulkee kylän läpi aivan kaavamuutosalueen vierestä.

Kaava-alueen eteläpuolella on pääasiassa asutusta.

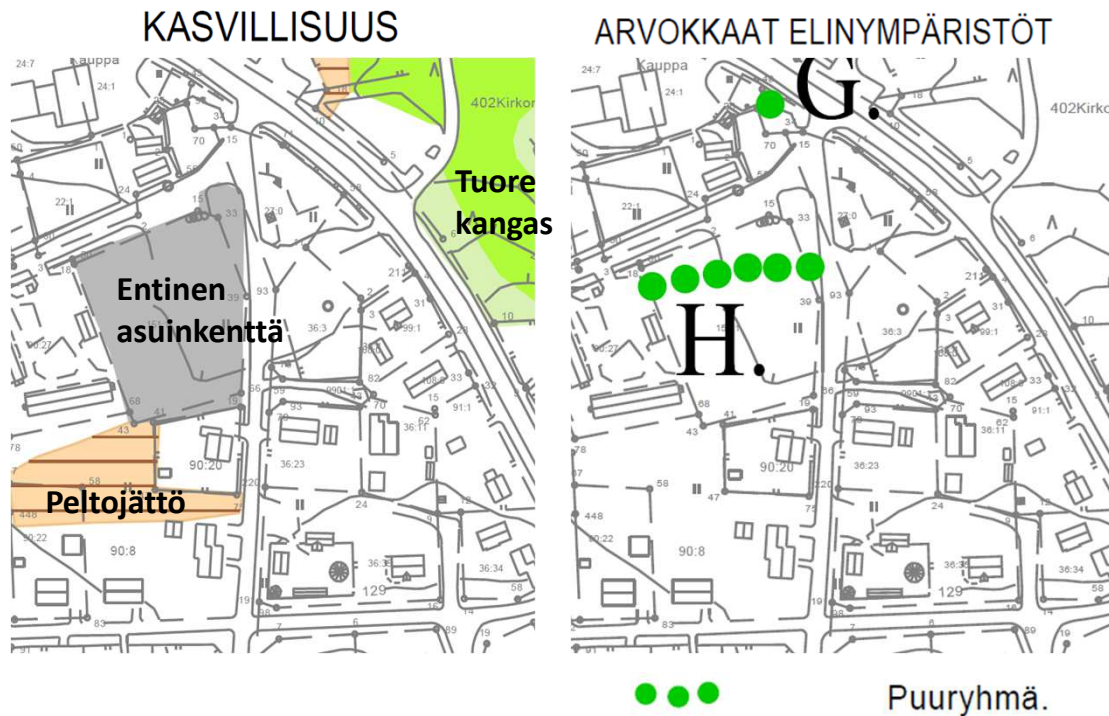
Inarin kirkonkylän ruokakaupat sijaitsevat torin ympäristössä.

3.1.2 Luonnonympäristö

Kaavamuutosalue ei sisällä viheralueita, joten luontoselvitystä ei ole tilattu.

Inarin kirkonkylän asemakaavoituksen yhteydessä v. 2007 laaditun luontoselvityksen kasvillisuus- ja arvokkaat elinympäristöt-karttojen mukaan nykyisen Sale-myymän tontti on entistä asuinkenttää, jolla on kasvanut erilaisia puuryhmiä, mutta niistä ei ole enää mitään jäljellä.

Torin liepeillä kasvava komea mänty on säästämisen arvoinen.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Asemakaavan muutosalue on rakennettua Inarin kirkonkylän asemakaava-aluetta, jossa alueen kunnallistekniikka on rakennettu. Alueen kolmesta tontista kahdessa on rakennuksia.

Tontilla 37/3 on vuonna 2019 valmistunut myymälärakennus. Rakennuksessa toimii myös Yle Saamen toimitus.

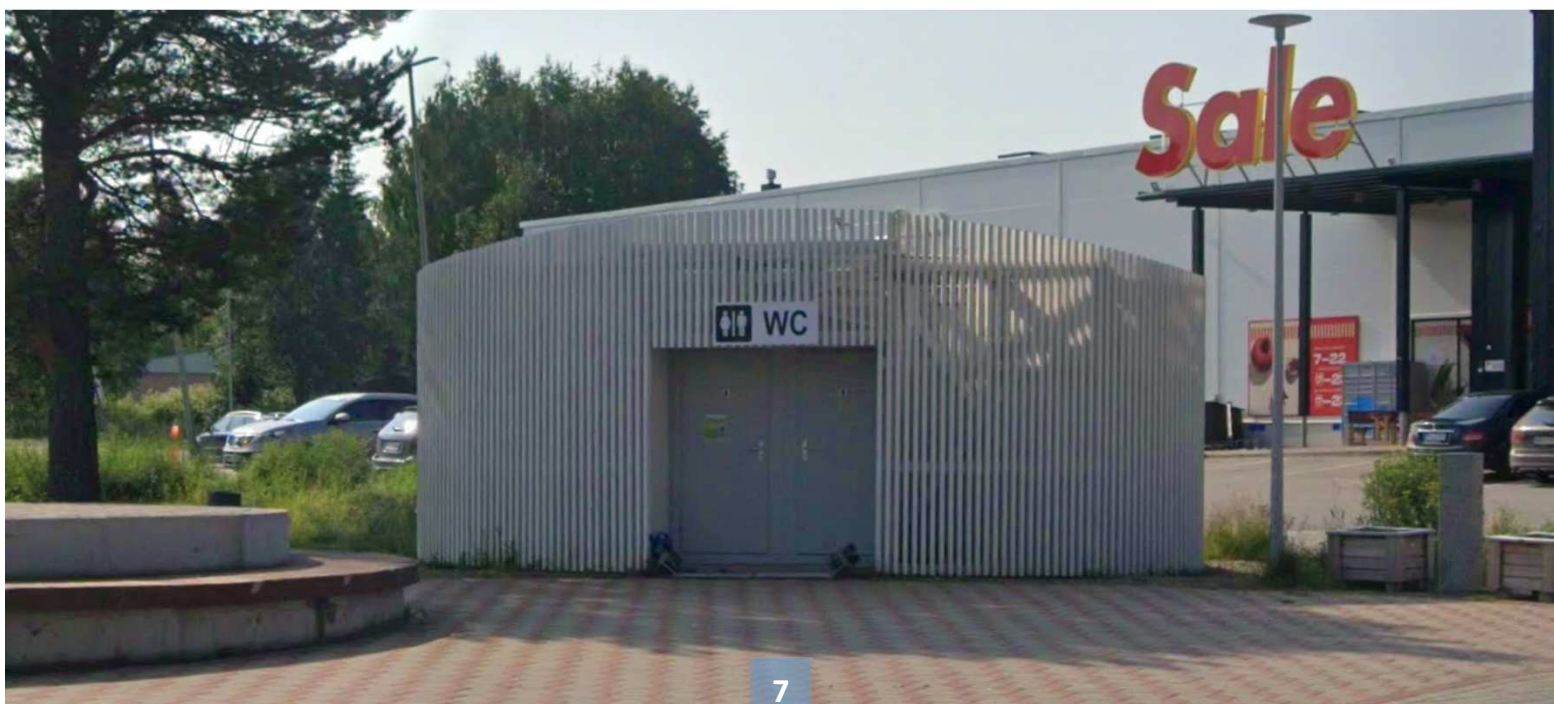
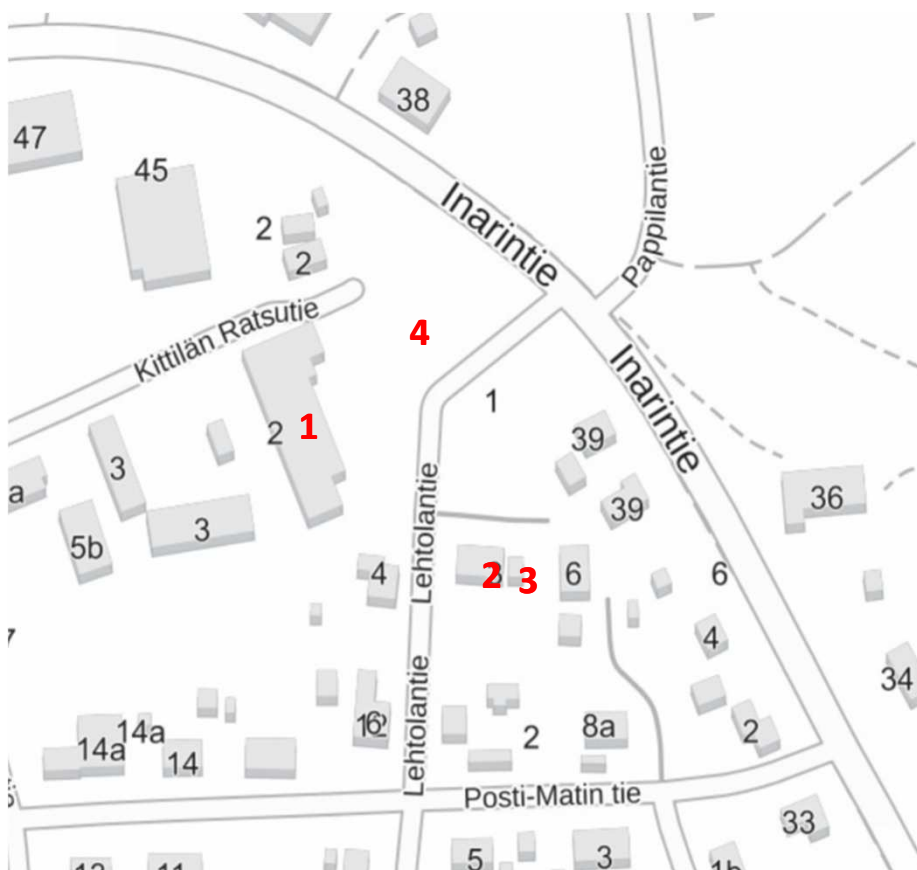

Tontilla 35/7 on vuonna 1977 valmistunut omakotitalo. Viimeisimpänä käyttäjänä talolla on ollut Inarin kunnan vapaa-aikatoimi ja talossa toimi nuorisotila Vintti. Tällä hetkellä rakennus on tyhjiällä.

Rakennusluparekisteristä kerätty rakennustiedot

Sijainti kartalla	Rakennuksen käyttötarkoitus	Koko	Valmistumisajankohta	Suunnittelija
1	Liikerakennus, kauppa	1266 k-m ²	28.1.2019	
2	Omakotitalo	93 k-m ²	1.1.1977	
3	Talousrakennus			
4	Yleinen wc			

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Kaava-alueella ei ole vakinaista asutusta.

Taajamakuva

Kaava-alue sijaitsee taajamakuvallisesti erittäin tärkeällä alueella, aivan Inarin kirkonkylän keskustassa.

Liikenne

Vilkas valtatie Vt 4 kulkee alueen vierestä ja nopeusrajoitus sen kohdalla on 40 km/h. Valtatien vuoden keskimääräinen vuorokausiliikenne kaava-alueen kohdalla on 2456 ajoneuvoa, joista raskaita ajoneuvoja on 259 kpl.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

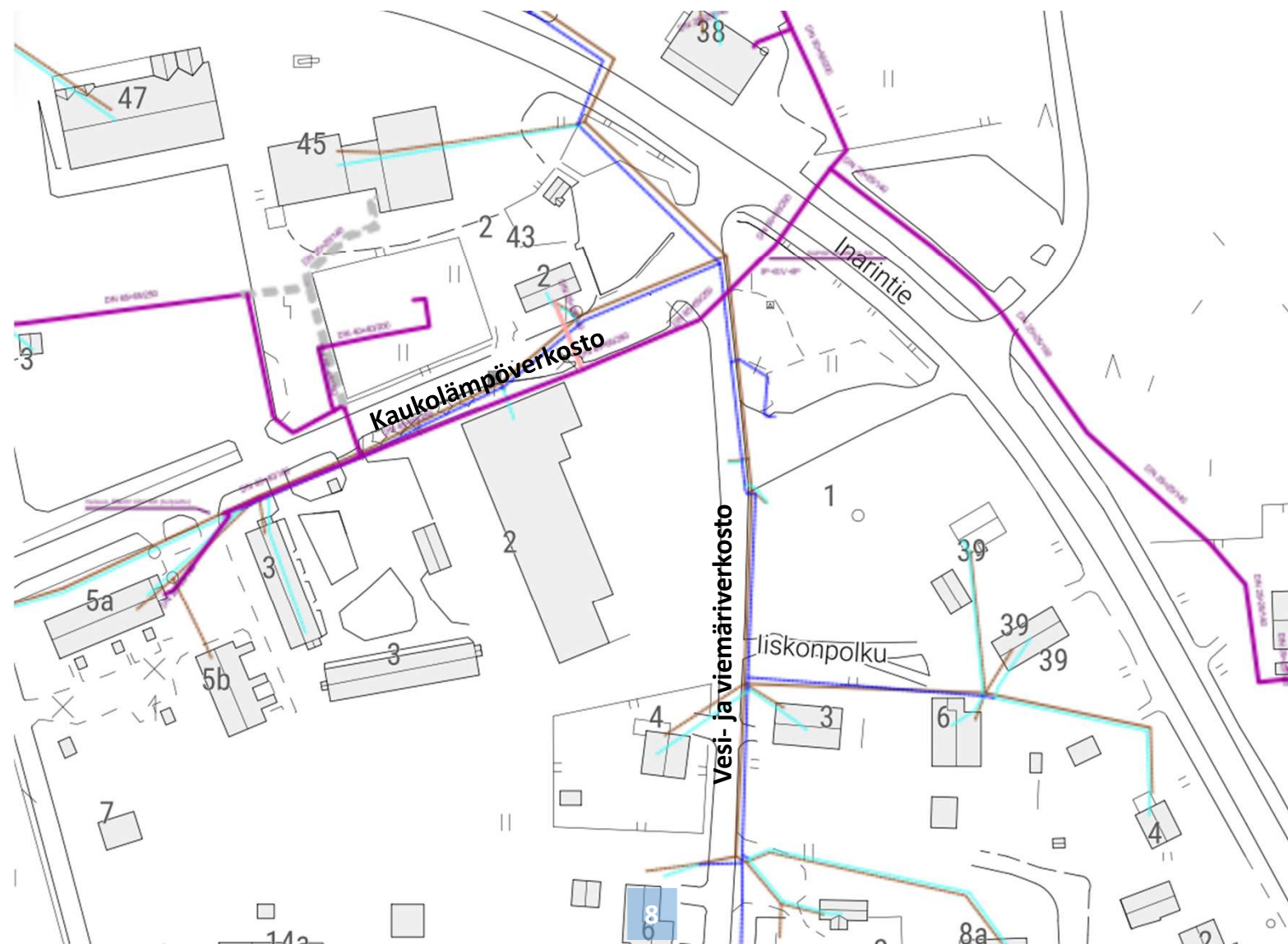
Kaava-alueella ei ole rakennushistoriallisesti tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita, eikä myöskään muinaismuistoja tai muistomerkkejä.

Tekninen huolto

Vesihuolto: Kaava-alue kuuluu vesi- ja viemärihuollon piiriin.

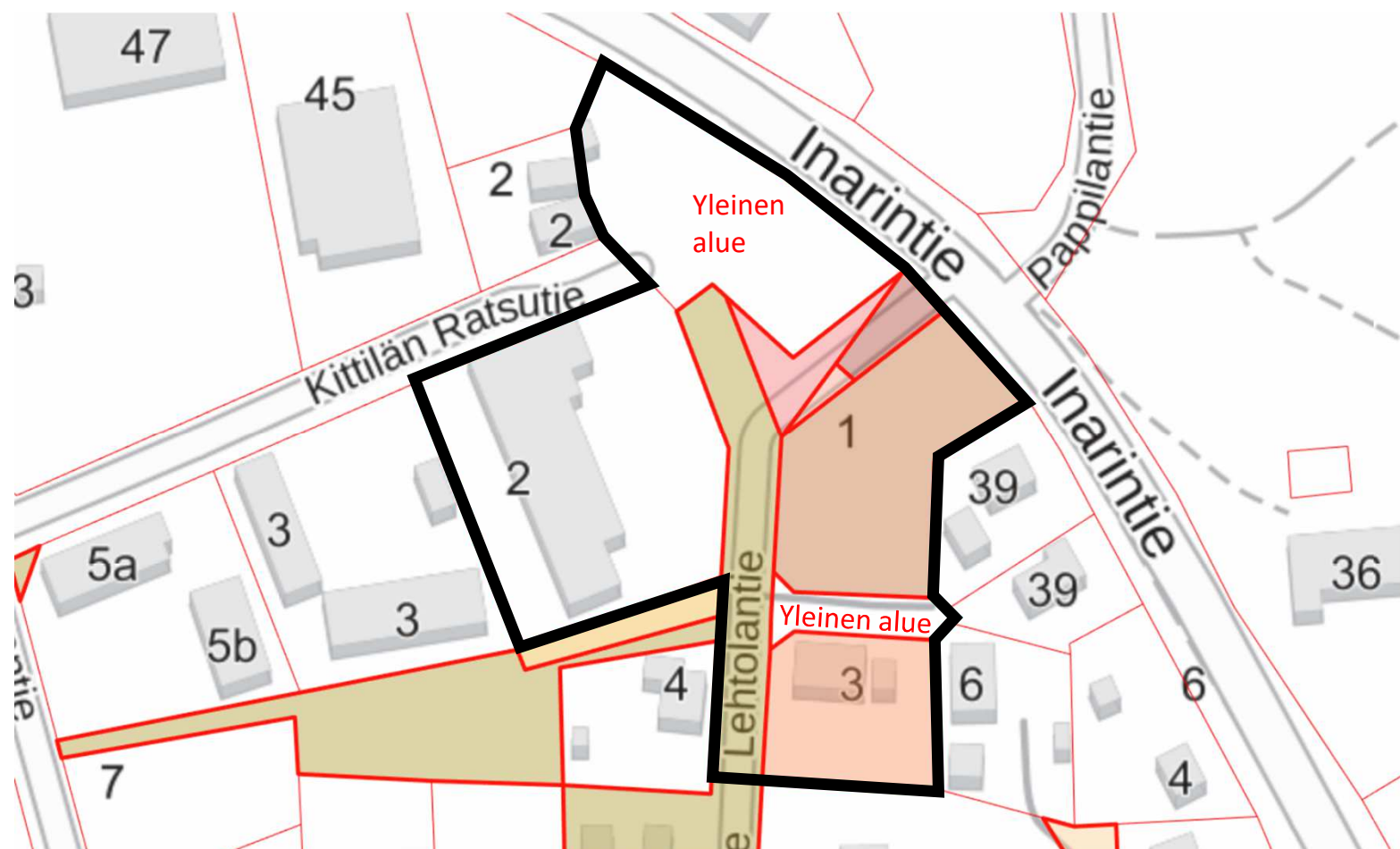
Sähkö: Ilmajohtoja kaavamuuotosalueella ei ole.

Kaukolämpö: Alue on kaukolämpöverkoston piirissä.

3.1.4 Maanomistus

Kartassa värillisellä olevat maa-alueet ovat kunnan omistuksessa.

3.1.5 Paliskunnat alueella

Perustiedot:

Hammastunturin paliskunta

Pinta-ala:	2487,2 km ²
Suurin sallittu eloporomäärä:	5500 kpl
Poronostajia:	81 kpl
Valtion maata maapinta-alasta:	83,5 %
Pääerotuspaikka:	Useita

Hammastunturin paliskunta kuuluu Inarin merkkipiiriin.

Paliskunta sijaitsee Inarin kunnan eteläosassa. Paliskunta rajoittuu pohjoisessa Muddusjärven, idässä Ivalon, etelässä Lapin, lännessä Sallivaaran ja luoteessa Muotkatunturin paliskuntiin.

Paliskunnan maapinta-alasta 83,5 % on valtion maata.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Ympäristöministeriön laatimat ja valtioneuvoston hyväksymät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ohjaavat koko Suomen kaavoitusta. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan marraskuussa 2001 ja tarkistettut muutokset 2009. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet uudistettiin kokonaan vuonna 2017 ja tulivat voimaan 2018.

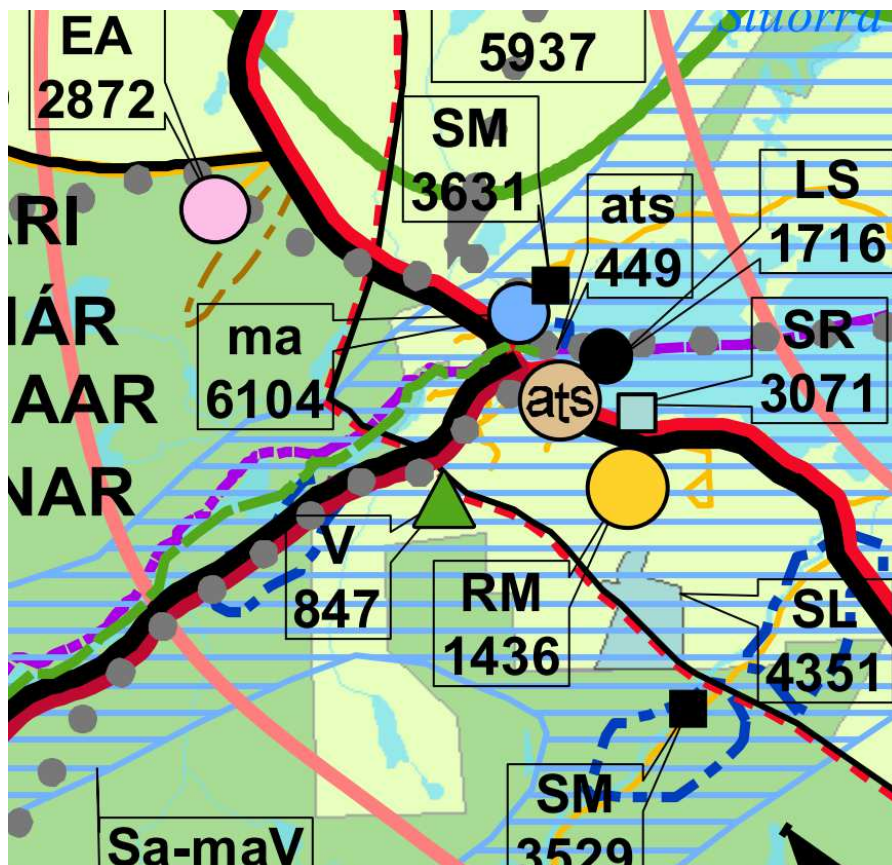
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää, josta säädetään alueidenkäyttölaisissa. Tavoitteilla määritetään valtakunnallisesti merkittävät alueidenkäytön linjaukset, jotka on otettava huomioon sekä kaavoituksessa että valtion viranomaisten toiminnassa kaikkialla Suomessa.

Tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, jotka ovat:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen ympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö
- Luonnonvarat sekä uusiutumiskykyinen energiahuolto.

3.2.2 Maakuntakaava

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa yleiskaavaa tai asemakaavaa. Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040 kuulutettiin voimaan 18.9.2024, kun Lapin liiton hallitus oli 26.8.2024 määrännyt Pohjois-Lapin maakuntakaavan 20240 tulemaan voimaan maankäyttö ja rakennuslain 201 §:n mukaisesti.

Maakuntakaavan aluevaraus- ja osa-aluemerkinnät:

M-1

METSÄTALOUS- JA PORONHOITOVALTAINEN ALUE

Merkinnällä osoitetaan pääasiassa metsätalouteen ja poronhoitoon tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta myös muihin tarkoituksiin.

Saamelaisten kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.

ERITYISESTI PORONHOITOA VARTEN TARKOITETTU ALUE

Merkinnällä osoitetaan PHL 2 § 2.mom. mukaista aluetta.

Alueella olevaa valtion maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Valtion maan luovuttaminen tai vuokraaminen saa tapahtua vain sillä ehdolla, että maanomistajalla tai vuokramiehellä ei ole oikeutta saada korvausta porojen aiheuttamasta vahingosta.

Sa-maV

SAAMELAISKULTTUURI, KULTTUURIYMPÄRISTÖN JA/TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA VALTAKUNNALLISESTI TÄRKEÄ ALUE TAI KOHDE.

Merkinnällä osoitetaan saamelaiskulttuuriin liittyvät valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ja maiseman ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava maisema- ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen.

Kohteeseen tai alueeseen vaikuttavissa hankkeissa on alueelliselle vastuumuseolle varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

mv

MATKAILUN VETOVOIMA-ALUE, MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE

Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistykseen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäyttöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista.

Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, matkailupalvelukohteiden, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla. Matkailun toimintoja tulee kehittää ensisijaisesti olemassa olevaa rakennetta täydentäen. Kulttuuriperintö-, maisema- ja luontoarvoja tulee vaalia matkailun vetovoimatekijöinä.

Saamelaisten kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.

LK

JÄÄMEREN KÄYTÄVÄ

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti tärkeä kansainvälinen kehittämiskäytävä.

Käytävää kehitetään kansainvälisenä liikennekäytävänä, jonka maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen, liikenteen ja matkailun palveluihin, liikenneympäristön laatuun sekä luonnon-, maiseman- ja kulttuuriympäristöarvoihin. Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon korkealuokkaisten liikenneyhteyksien sekä energia- ja tietoliikennejohtojen tilavaraukset sekä rajoitukset ympäröivälle maankäytölle.

Saamelaisten kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.

SAAMELAISKULTTUURIN JA -HALLINNON KESKUSKYLÄ

Merkinnällä osoitetaan alueita, joihin sijoittuu saamelaiskulttuurin ja -hallinnon toimintoja ja joilla pyritään säilyttämään tai joille suunnitellaan peruspalveluita ja joita voidaan pitää sopivina rakentamisalueina.

sa

SAAMELAISTEN KOTISEUTUALUEEN RAJA

Merkinnällä osoitetaan saamelaisten kotiseutualueen raja. Saamelaisten kotiseutualueella tarkoitetaan Enontekiön, Inarin, Utsjoen kuntien alueita sekä Sodankylän kunnassa sijaitsevaa Lapin paliskunnan aluetta.

Viranomaisten on varattava saamelaiskäräjille tilaisuus tulla kuulluksi ja neuvotella kaikista laajakantoisista ja merkittävistä toimenpiteistä, jotka voivat välittömästi ja erityisellä tavalla vaikuttaa saamelaisten asemaan alkuperäiskansana ja jotka koskevat saamelaisten kotiseutualueella yhdyskuntasuunnittelua, valtionmaan, suojelualueiden ja erämaa-alueiden hoitoa, käyttöä, vuokrausta ja luovutusta, kaivosmineraaleja sisältävän esiintymän etsintää ja hyödyntämistä sekä valtion maa- ja vesialueilla tapahtuvaa kulanhuuhdonta taikka muuta vastaavaa saamelaisten kieleen, kulttuuriin tai heidän asemaansa alkuperäiskansana alueiden käyttöön liittyvää asiaa.

Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojelu on sovitettava yhteen Saamelaiskäräjistä annetussa laissa tarkoitettua saamelaisten kotiseutualueella siten, että saamelaisten kulttuurin harjoittamisen edellytykset turvataan, sekä poronhoitoalassa tarkoitettua poronhoitoalueella siten, että poronhoitoalassa säädetty velvoitteet täytetään.

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetukilain mukaisissa toimenpiteissä on kiinnitettävä erityistä huomiota saamelaisten mahdollisuuksiin ylläpitää ja kehittää kulttuuri- muotoonsa kuuluvia elinkeinoja saamelaisten kotiseutualueella.

Saamelaisten kotiseutualueella metsätalouden tulisi käyttää luontaista uudistamista sille soveltuvilla kohteilla ja välttää maanpinnan voimakasta käsittelyä.

Maakuntakaava-aluetta koskevia määräyksiä, jotka koskevat kyseessä olevaa kaavamuutosta:

Alueidenkäyttöä ja toimintoja suunniteltaessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä, elinympäristön laadun parantamista sekä joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen edellytysten kehittämistä. Suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueen erityisolosuhteisiin.

Saamelaiden kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.

Alueidenkäytön suunnittelussa on alueen erityispiirteisiin tukeutuen otettava huomioon arvokkaat luonnonympäristöt, arvokkaat maisema-alueet, rakennetut kulttuuriympäristöt, saamelaisen kulttuuriympäristön erityispiirteet ja arkeologinen kulttuuriperintö sekä kiinnitettävä erityistä huomiota rakennetun ympäristön laatuun. Suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta sekä edistettävä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

3.2.3 Yleiskaava

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa asemakaavaa. Inarin kirkonkylä ei kuulu yleiskaava-alueeseen.

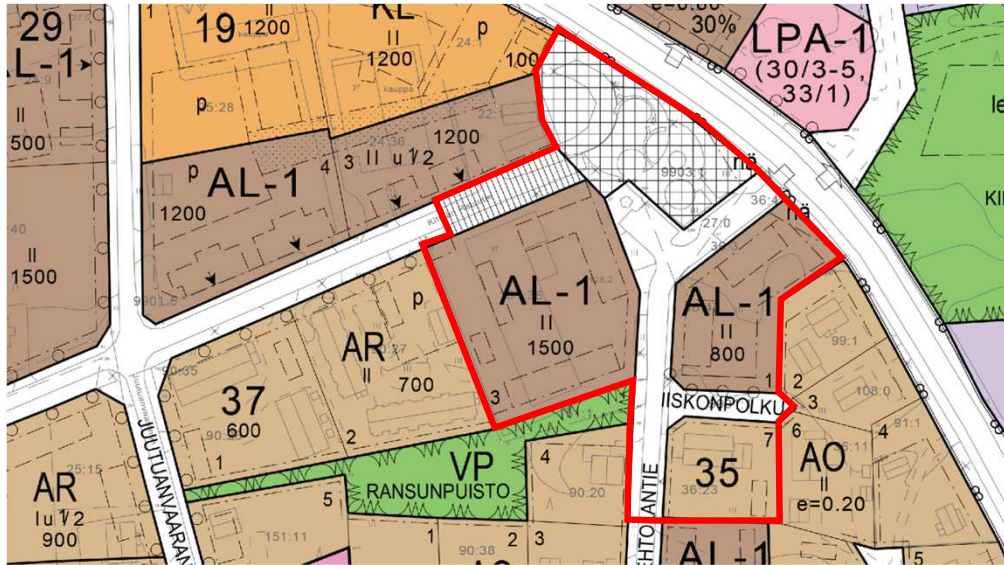
Yleiskaavan sisältövaatimukset on kuitenkin soveltuvin osin otettava huomioon asemakaavaa laatiessa:

- 1) Yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys
- 2) Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö
- 3) Asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus
- 4) Mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla
- 5) Mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön
- 6) Kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset
- 7) Ympäristöhaittojen vähentäminen
- 8) Rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen
- 9) Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

3.2.4 Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa Inarin kirkonkylän asemakaava, hyväksytty kahdessa osassa 11.12.2014 ja 26.3.2015. Kaava sai lainvoiman 3.6.2015.

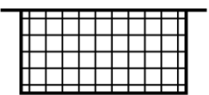
Asemakaavamääräykset

AL-1

Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue. Korttelin kerrosalasta vähintään 50% on käytettävä asuintiloja varten.

AO

Erillispientalojen korttelialue.

Katuaukio/tori

Jalankululle varattu tie

II

Suurin sallittu kerrosluku

1500

Rakennusoikeus

Rakennusten perustaminen:

Rakennuspaikka ei saa olla tulvauhan alainen (MRL 116§). Alaville alueille rakennettaessa tulee huomioida tulva- ja kosteusvahinkojen vaara. Kosteudelle alttiit rakennusosat on sijoitettava vähintään 0,5m ylemmäksi kuin kerran 100 vuodessa laskettu korkein tulvakorkeus (HW 1/100), elleivät kaavan hyväksymisen jälkeen valmistuvat selvitykset muuta osoita, taikka rakennusluvan myöntävä viranomainen ei olosuhteista johtuen vaadi rakennusta sijoitettavaksi korkeammalle.

Rakennusten perustuksia ei saa pengertää yli 70cm luonnollista maanpintaa korkeammalle. Jos maasto on tätä jyrkempi, rakennuksen lattia on porrastettava maaston mukaan. Pilariperustus tuulettuvalla alapohjalla voi olla alarinteen puolelta enintään 1.5 m korkea. Maaperän rakennettavuus on selvitettävä ennen rakentamiseen ryhtymistä.

Rakentamistapa:

Rakentamisen tulee sopeutua ympäristöönsä. Rakennukset ja muut rakennelma kuten lipputangot ja mainostornit eivät saa nousta vallitsevan puuston yläpuolelle.

Asuinkorttelit on rakennettava kortteleittain yhtenäisellä tyylillä: kattokaltevuuden ja kerroskorkeuden tulee olla kortteleittain tai ryhmittäin yhtenäinen. Julkisivumateriaali ja väri voi vaihdella tonteittain. Kattojen värin tulee sointu maastoon ja kaukomaisemaan, mistä syystä kattoväriksi suositellaan harmaan eri sävyjä.

Rantatonteilla rakennusten ja vesistön väliin tulee jättää puita niin, että rakennukset eivät näy merkittävästi järvelle.

Keskeisiin asuin-, liike- ja matkailukortteleihin on laadittu rakentamishojeet, joita on noudatettava.

Tonteille sekä puisto- ja metsäalueille oman tontin kohdalle on mahdollista rakentaa maalämpöputkistoja ja -kaivoja. Alueen käytöstä ko. tarkoitukseen on sovittava maanomistajan kanssa. Ennen rakentamista alueelta on laadittava selvitys maaperän sopivuudesta tarkoitukseen ja arviointi hankkeen vaikutuksista ympäristön tilaan ja taajamakuvaan.

Liikenne:

Melualueelle rakennettaessa tai olevia rakennuksia korjattaessa on otettava huomioon, ettei melutaso asuinrakennusten sisällä saa ylittää päiväohjearvoa 35 dBA eikä yöohjearvoa 30 dBA. Alueelle tulee rakentaa siten, että rakennukset suojaavat asuntojen ulko-oleskelutiloja melulta. Asuinalueilla ulko-oleskelutilojen päivämelutaso ei saa ylittää 55 dBA ja loma-asuntoalueilla 45 dBA.

Liikerakennusten korttelialueille on rakennettava autopaikkoja vähintään 1/50 k-m².

Liikennealueille laadittavissa kunnostussuunnitelmissa on huomioitava paikan erityisluonne ja pyrittävä parantamaan Inarin saamelaiskylän taajamakuva istutuksin, puukujilla, katukalusteilla ja valaisimilla sekä erilaisilla pinnoitemateriaaleilla.

3.2.4.1 Asemakaavan toteutuminen

Alueen tontit eivät ole rakentuneet asemakaavan mukaisesti tonttia 35/7 lukuun ottamatta. Torialue sekä kadut ovat toteutuneet.

3.2.5 Rakennusjärjestys

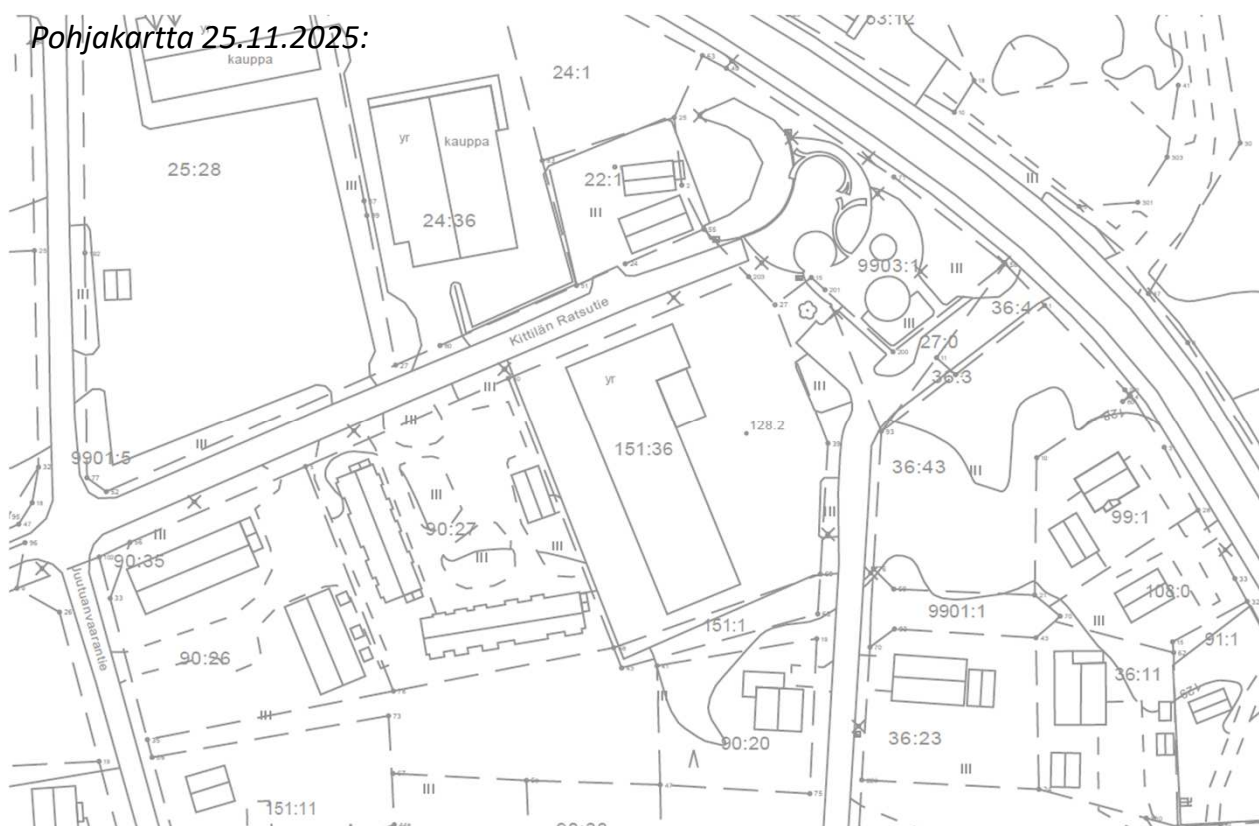
Inarin kunnan rakennusjärjestys on tullut voimaan 5.8.2014. Inarin kunta on käynnistänyt rakennusjärjestyksen uudistamistyön. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu virallisesti nähtäville 1.5.2024.

3.2.6 Ympäristönsuojelumääräykset

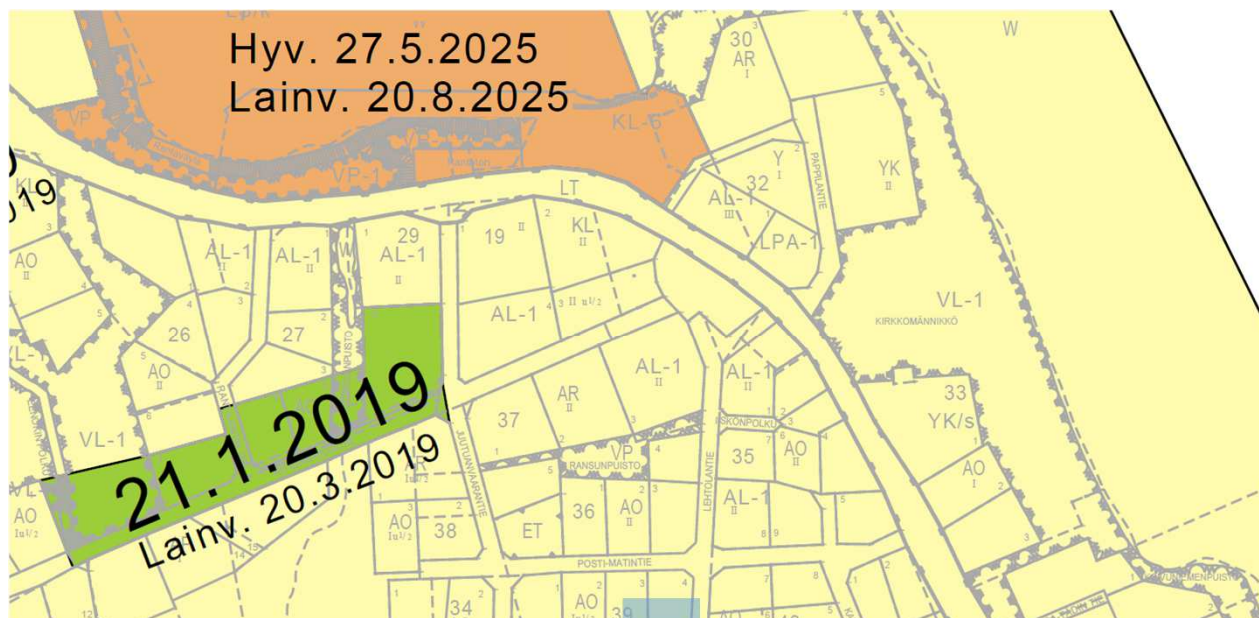
Ympäristönsuojelumääräykset ovat tulleet voimaan 1.10.2009. Määräyksiä on päivitetty vuonna 2014. Päivitetyt määräykset ovat tulleet voimaan 1.7.2014.

3.2.7 Pohjakartta

Pohjakartta tarkistetaan ennen kaavaehdotuksen nähtäville tuloa.

3.2.8 Lähiympäristön kaavatilanne

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Kaavoitus on käynnistynyt Inarin kunnan omasta aloitteesta. Kunta omistaa kaksi tonttia, joiden käyttötarkoitusta ja rakennusoikeuden määrää on syytä arvioida uudelleen. Samassa yhteydessä päivitetään tontin 37/3 käyttötarkoituserkintä; Tontilla sijaitsee Sale-myymäla.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

5.2.2025 Tekninen lautakunta päätti asemakaavamuutoksen vireille tulosta.

12.11.2025 Kaavamuutos vireille ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtäville.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Yleistä kaavoitukseen osallistumisesta ja vuorovaikutusmenettelyistä

Alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Maanomistajat

Kaavoituksen vireille tulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman, valmisteluaineiston ja kaavaehdotuksen nähtävillä olosta tiedotetaan maanomistajia, kaava-alueen rajanaapureita sekä tiedossa olevia tontinvuokralaisia kirjeitse tai sähköisesti.

Viranomaiset ja yhteisöt

Kaavoituksen vireille tulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville tulosta tiedotetaan viranomaisia ja yhteisöjä kirjeitse tai sähköisesti.

Valmisteluaineiston ja kaavaehdotuksen tullessa nähtäville viranomaisilta ja yhteisöiltä pyydetään lausunnot.

Tarvittaessa pidetään viranomaisneuvottelut.

4.3.2 Osalliset ja heiltä saadut lausunnot ja mielipiteet kaavoituksen eri vaiheissa

Lausuntopyyntötaho	Kaava vireille ja OAS nähtäville 12.11.2025	Kaavaluonnos nähtäville	Kaavaehdotus nähtäville
Lapin Ely-keskus			
Ympäristönsuojeluviranomainen			
Terveydensuojeluviranomainen			
Rakennustarkastus			
Lapin liitto			
Saamelaiskäräjät			
Saamelaismuseum Siida			
Tunturiverkko Oy			
Inarin Lapin Vesi Oy			
Inarin Luonnonystävät ry			
Inarin kirkonkylän kyläyhdistys			
Paliskuntain yhdistys			
Hammastunturin paliskunta			

	Kaava vireille ja OAS nähtäville 2.4.2025	Kaavaluonnos nähtäville	Kaavaehdotus nähtäville
Maanomistajat			

4.4 Asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

- Tontin 35/7 käyttötarkoituksen muuttaminen pienimuotoiseen liiketoimintaan sopivaksi asumisen lisäksi.
- Tonttien 35/1 ja 37/3 käyttötarkoituserkintöjen sekä rakennusoikeuden tarkistaminen.

4.4.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen

Kaavaluonnosta laadittaessa esiin tulleet asiat:

- Melun huomioiminen -> Meluselvitys tilattu.
- Torin nimeäminen -> Ideoina mm. *Juutuantori* suomeksi tai *Juvduu tori* inarinsaameksi.
- Iiskonpolun katualueen tarpeellisuus -> Voisi toimia myös kevyenliikenteenväylänä, jossa ajo tonteille sallittu.

4.7 Asemakaavatavoitteiden ratkaisut

4.7.1 Tontti 35/7

Inarin kunnan omistuksessa olevalla tontilla on vanha omakotitalo, joka on toiminut viimeiset vuodet nuorisotilana. Nuorisotila on sittemmin siirtynyt toisaalle.

Tontin käyttötarkoituksmerkintä on AO:

AO

Erillispientalojen korttelialue

Sijaintinsa puolesta kyseinen tontti soveltuisi asumisen lisäksi myös pienimuotoiseen liiketoimintaan. Kylän keskustassa ei ole montaakaan käyttämätöntä liiketonttia vapaana.

RATKAISU:

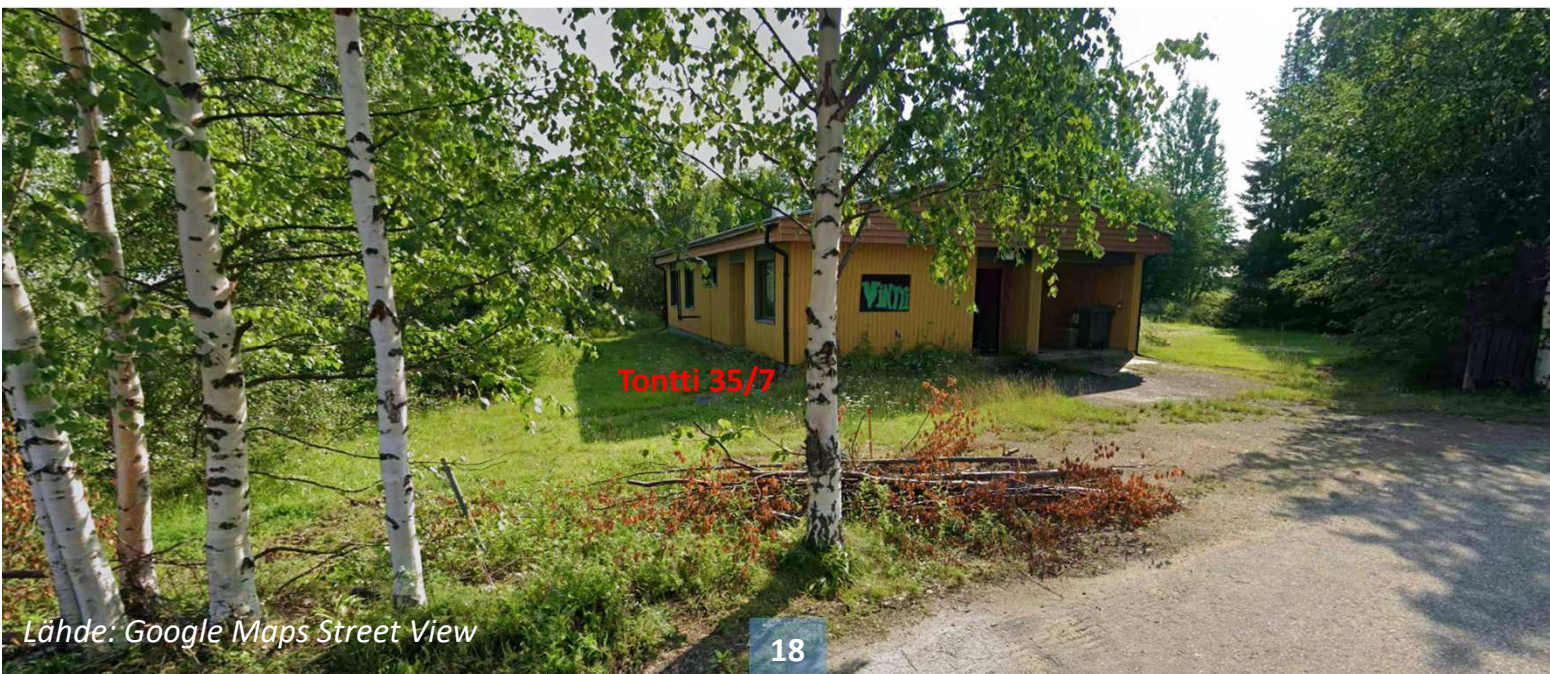
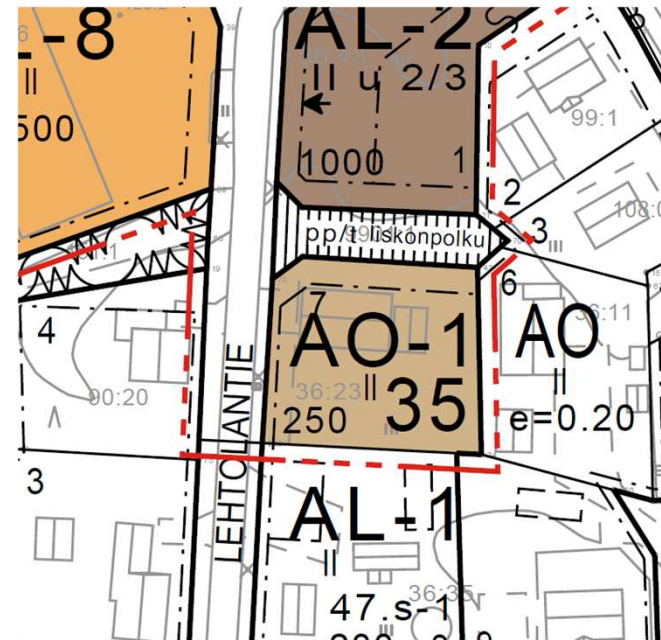
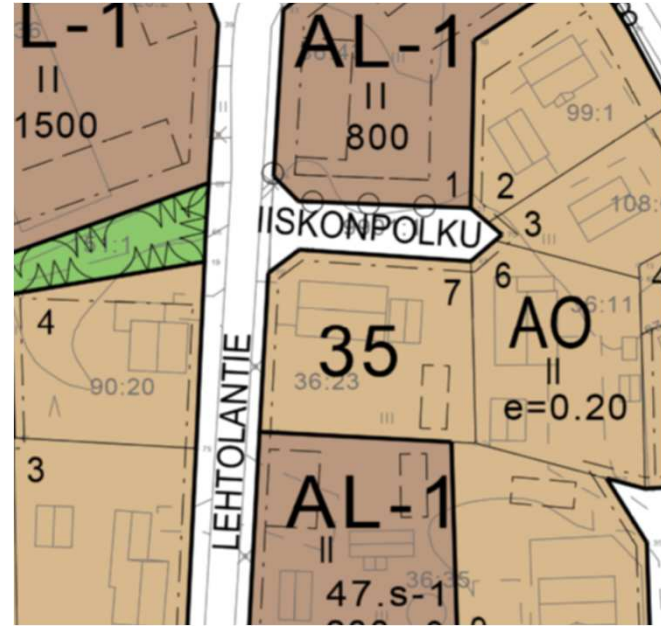
Muutetaan tontin käyttötarkoituksmerkinnäksi AO-1:

AO-1

Erillispientalojen korttelialue.

Alueelle saa sijoittaa pienyritystoimintaa palvelevia toimisto-, tuotanto- ja varastotiloja, joiden osuus kerrosalasta saa olla enintään 50 %.

Alueelle ei saa sijoittaa laitosta, joka aiheuttaa ympäristöä häiritsevää melua, tärinää, ilman pilaantumista, raskasta liikennettä tai muuta häiriötä.

Lähde: Google Maps Street View

4.7 Asemakaavatavoitteiden ratkaisut

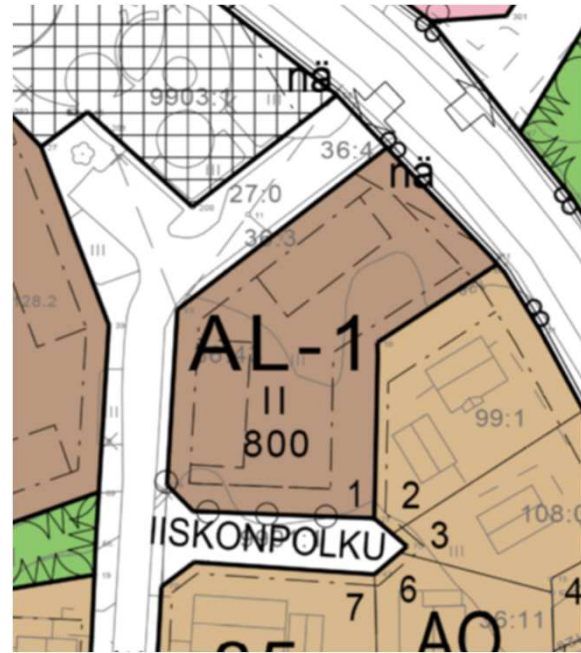
4.7.1 Tontti 35/1

Tontti omistaa Inarin kunta ja se on rakentamaton.

Tontin käyttötarkoitusmerkintä on AL-1:

AL-1

Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue. Korttelin kerrosalasta vähintään 50% on käytettävä asuintiloja varten.

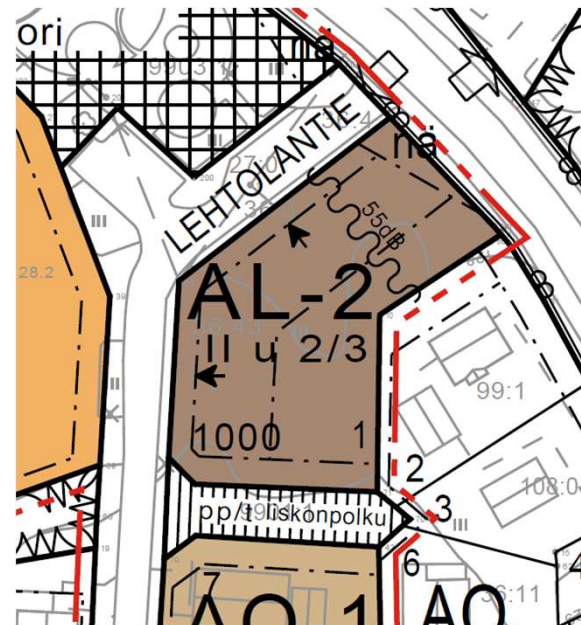

RATKAISU:

Muutetaan tontin käyttötarkoitusmerkinnäksi AL-2:

AL-2

Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue. Alueella saa harjoittaa palvelu- ja tuotantotoimintaa, joka ei aiheuta ympäristöhäiriöitä.

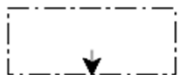
Lisäksi tontille kohdennetaan mm. seuraavat kaavamääräykset:

Päärakennusten katutasokerrokset on tarkoitettu liike-, palvelu-, kulttuuri- ja/tai tuotantotoimintaa varten.

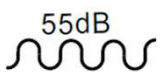
Päärakennusten toiset kerrokset ja ullakkotila on tarkoitettu asumiskäyttöön.

Tontin rakennusoikeutta nostetaan 800 k-m² -> 1000 k-m².

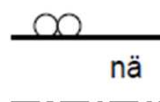
Kaavamerkintä II u 2/3 sallii rakentaa ullakolle asuinkäyttöön tarkoitettuja tiloja 2/3 ensimmäisen kerroksen pinta-alasta.

Nuolimerkintä pakottaa rakentamaan kiinni rakennusalueen Lehtolantien puoleiseen rajaan.

55 dB:n rajan nelostien puoleinen osa ylittää ulkotilojen päivämelun ohjearvon. Tämä tulee ottaa huomioon ulko-oleskelutilojen paikkoja suunniteltaessa.

Tonttia rasittaa pieni näkemäalueen kaistale. Alueen kasvillisuus tulee pitää matalana.

II u 2/3:

4.7 Asemakaavatavoitteiden ratkaisut

4.7.1 Tontti 37/3

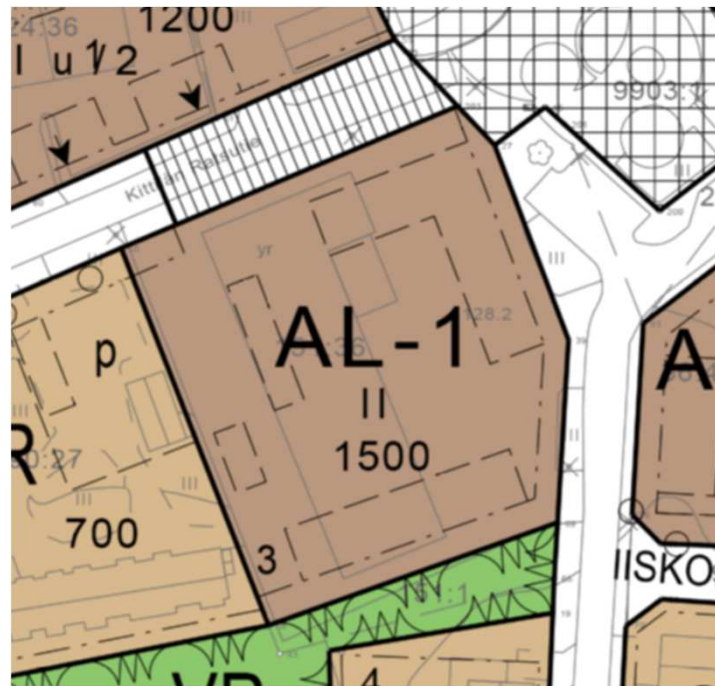
Tontilla sijaitsee liikerakennus, joka on rakennettu poikkeamisluvalla; Poikkeamisessa haettiin vapautusta asuintilojen rakentamisvelvoitteesta.

Tontin käyttötarkoituusmerkintä on AL-1:

AL-1

Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue.

Korttelin kerrosalasta vähintään 50% on käytettävä asuintiloja varten.

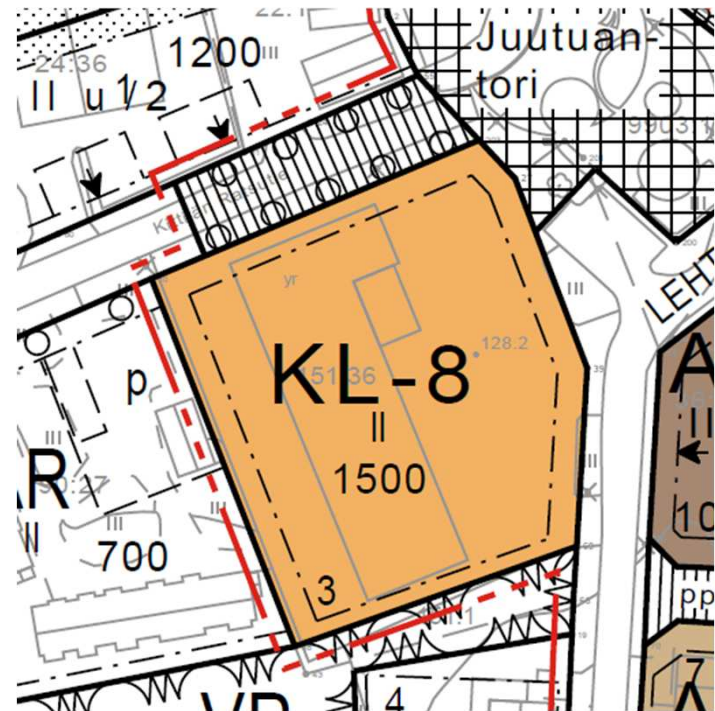
RATKAISU:

Muutetaan tontin käyttötarkoituusmerkinnäksi KL-8:

KL-8

Liikerakennusten korttelialue.

Alue on tarkoitettu päivittäistavarakaupan yksikölle. Tämän yhteyteen saa rakentaa varasto-, toimisto-, kulttuuri-, kahvila-, ravintola- ja kokoustiloja. Alueelle saa sijoittaa polttoaineiden jakeluaseman sekä sähköautojen latauspisteen.

Lisäksi tontille kohdennetaan mm. seuraavat kaavamääräykset:

Lastaukseen käytettävä tontin osa on näkösuojattava.

Jätelavat- ja säiliöt on sijoitettava rakennuksissa oleviin jätuhuoneisiin tai jätekatoksiin.

Turvalliset jalankulkuyhteydet liikkeisiin on erotettava eri materiaalein muusta piha-alueesta.

Tontin rakennusoikeuteen eikä suurimpaan sallittuun kerroslukuun ei tule muutoksia.

4.7.2 Melu

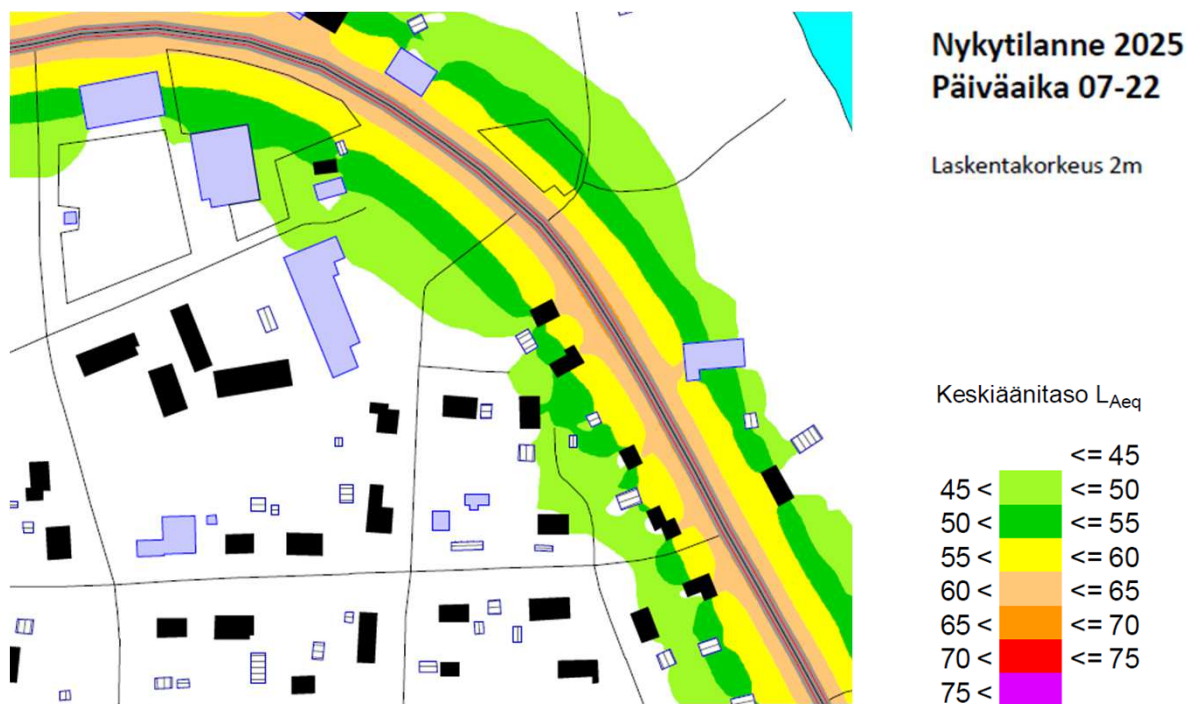
Kaavamuutosalue sijaitsee Valtatie 4:n vieressä. Nopeusrajoitus kyseisellä kohdalla on 40 km/h.

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992):

A-painotettu keskiäänitaso L_{Aeq} enintään

Ohjearvot ulkona	Päivällä klo 7-22	Yöllä klo 22-7
<u>Asumiseen käytettävät alueet</u>	55 dB	50 dB (uudet alueet 45 dB)
Virkistysalueet taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä	55 dB	50 dB (uudet alueet 45 dB)
Hoitolaitoksia palvelevat alueet	55 dB	50 dB (uudet alueet 45 dB)
Oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	-
Loma-asumiseen käytettävät alueet ja leirintäalueet	45 dB	40 dB
Virkistysalueet taajamien ulkopuolella ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB
Ohjearvot sisällä	Päivällä	Yöllä
<u>Asuin-, potilas- ja majoitushuoneet</u>	35 dB	30 dB
Opetus- ja kokoontumistilat	35 dB	-
Liike- ja toimistohuoneistot	45 dB	-

Ote Sitowise Oy:ltä tilatusta meluselvityskartasta:

RATKAISU:

Tontille 35/1 lisätään liikennemelualuumerkintä. Muiden tonttien piha-alueet ovat suojassa yli 55 dB:n liikennemelulta.

Lisäksi annetaan yleinen melua koskeva kaavamääräys:

Rakennusten sisätiloissa tulee alittaa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset sisämelutason ohjearvot ja ulko-oleskelutiloissa tulee alittaa ulkomelutason ohjearvot.

Asuinhuoneiden sisätilojen päivämelun ohjearvo: 35 dB

Asuinhuoneiden sisätilojen yömelun ohjearvo: 30 dB

Liike- ja toimistohuoneiden sisätilojen päivämelun ohjearvo: 45 dB

Asumiseen käytettävien alueiden ulkotilojen päivämelun ohjearvo: 55 dB

5.1 Kaavan rakenne

5.1.1 Mitoitus

Pinta-alat tonteittain ja käyttötarkoituksmerkinnöin:

Käyttötarkoituks- merkintä, kortteli/tontti	Nykyinen kaavan- mukainen pinta-ala m ²	Kaavaluonnoksen mukainen pinta-ala m ²	Pinta-alamuutos m ²	Rakennusoikeus- muutos k-m ²
AL-2 35 / 1	2249	2249	0	+200
AO-1 35 / 7	1374	1374	0	-25
KL-8 37 / 3	4166	4166	0	0
Torialue	2479	2579	+100	0
Katualue	3169	3069	- 100	0
YHTEENSÄ:	13437	13437	0	+175

5.2 Kaavan vaikutukset

Vaikutukset rakennusoikeuksissa:

Ei huomattavia vaikutuksia.

Vaikutukset luontoon ja ympäristöön:

Ei vaikutuksia.

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön:

Merkittävä ja positiivinen vaikutus Inarin kirkonkylän kyläkuvaan. Kaavamääräyksiä on tarkennettu mm. rakennusten ulkonäön ja jätteen säilytyksen osalta

Vaikutukset kulttuuriympäristöön:

Ei vaikutuksia, koska alueelta ei tunneta muinaisjäännöksiä eikä alueella ole Lapin kulttuuriympäristö tutuksi – hankkeen kohteita.

Vaikutukset ihmisiin ja elinoloihin:

Positiivinen vaikutus mahdollisten uusien työpaikkojen ja Inarin kirkonkylän keskusta-alueen kehittymisen myötä.

Vaikutukset poronhoitoon:

Ei vaikutusta.

Vaikutukset liikenteeseen:

Ei vaikutusta.

Vaikutukset kunnallistekniikkaan:

Ei vaikutusta.

Vaikutukset tulvaan:

Ei vaikutusta.

Vaikutukset pohjavesiin:

Ei vaikutusta.

Vaikutukset hulevesiin:

Asemakaavamääräyksissä edellytetään uudisrakennusten rakentamislupamenettelyhakemusten asiakirjoihin sisältyvän hulevesien käsittelysuunnitelma.

Asemakaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin:

Asemakaava voi pieneltä osaltaan edistää näitä seuraavia tavoitteita:

- Edistetään koko maan monikeskuksista aluerakennetta ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa.
- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Merkittävät uudet työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulva-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin. Tavoite liittyy myös hulevesien hallintaan.

Asemakaavan suhde maakuntakaavaan:

Kaavamuutos ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa.

Asemakaavan suhde yleiskaavaan:

Kaavamuutosalueella ei ole yleiskaavaa, mutta se voi pieneltä osaltaan edistää näitä yleiskaavan sisältövaatimuksia:

- Yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys
- Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö
- Asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus
- Mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön
- Kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset
- Ympäristöhaittojen vähentäminen

ASEMAKAAVAMERKINNÄT

KL-8

Liikerakennusten korttelialue.

Alue on tarkoitettu päivittäistavarakaupan yksikölle. Tämän yhteyteen saa rakentaa varasto-, toimisto-, kulttuuri-, kahvila-, ravintola- ja kokoustiloja. Alueelle saa sijoittaa polttoaineiden jakeluaseman sekä sähköautojen latauspisteen.

AL-2

Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue.

Alueella saa harjoittaa palvelu- ja tuotantotoimintaa, joka ei aiheuta ympäristöhäiriöitä.

AO-1

Erillispientalojen korttelialue.

Alueelle saa sijoittaa pienyritystoimintaa palvelevia toimisto-, tuotanto- ja varastotiloja, joiden osuus kerrosalasta saa olla enintään 50 %.

Alueelle ei saa sijoittaa laitosta, joka aiheuttaa ympäristöhäiriöitä.

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Ohjeellinen tontin raja.

35

Korttelin numero.

2

Ohjeellisen tontin numero.

LEHTOLANTIE

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

1200

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

II

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

II u 2/3

Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.

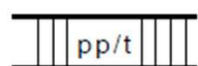
Rakennusala.

Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.

Liikennemelualue.

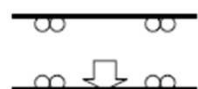
Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu tie, jolla rakennuspaikalle ajo on sallittu.

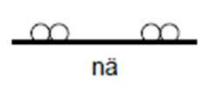
Jalankululle varattu katu/tie.

Katuaukio/tori.

Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti.

Maantien näkemäalueeksi varattu alueen osa.

Säilytettävä/istutettava puurivi.

KAAVAMÄÄRÄYKSET

ALUEEN SUUNNITTELU:

Asemakaava sijoittuu kokonaisuudessaan saamelaiskulttuuriin liittyvälle valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle "Inarijärven ja Juutuanjoen maisemat". Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ja maiseman ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava maisema- ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen. Alueen uudisrakentaminen, viheralueiden maisemointi ja muut toimenpiteet tulee sopeuttaa maiseman ominaisluonteeseen ja erityispiirteisiin.

RAKENNUSTEN SUUNNITTELU:

Terasseja, portaita ja ulokkeita saa rakentaa rakennusalan estämättä.

Tontti 35/1:

Päärakennusten katutasokerrokset on tarkoitettu liike-, palvelu-, kulttuuri- ja/tai tuotantotoimintaa varten. Katutasokerroksen minimikorkeus on 4 m. Pääsisäänkäynnit tulee järjestää Lehtolantien puoleiselta sivulta.

Päärakennusten toiset kerrokset ja ullakotila on tarkoitettu asumiskäyttöön. Kulku asuntoihin tulee järjestää rakennuksen takaosasta.

Julkisivut:

Tontit 35/1 ja 37/3:

Rakennusten väreissä tulee käyttää maanläheisiä ruskean, harmaan tai punaisen sävyjä.

Tontti 35/1:

Päärakennuksen julkisivupinnan tulee ensimmäisen maanpäällisen kerroksen osalta poiketa toisen kerroksen julkisivupinnasta.

Katot:

Kattomateriaalin sävyn tulee olla tumma ja kiiltoasteeltaan himmeä.

Tontit 35/1 ja 35/7:

Tasa- ja pulpettikattoja ei sallita.

RAKENNUSTEN PERUSTAMINEN:

Maaperän rakennettavuus on selvitettävä ennen rakentamiseen ryhtymistä.

LÄMMITYSMUODOT:

Tonteille sekä puisto- ja metsäalueille oman tontin kohdalle on mahdollista rakentaa maalämpöputkistoja ja -kaivoja. Alueen käytöstä ko. tarkoitukseen on sovittava maanomistajan kanssa. Ennen rakentamista alueelta on laadittava selvitys maaperän sopivuudesta tarkoitukseen sekä arviointi hankkeen vaikutuksista ympäristön tilaan ja taajamakuvaan.

RAKENNUSTEN YMPÄRISTÖ:

Tontteja ei saa käyttää ulkovarastointiin.

Tonteilla leikkaukset ja pengerrykset on toteutettava tukimuureilla.

Tonttien vanhoja havupuita tulee säästää mahdollisimman paljon.

Rakennusluvan yhteydessä on esitettävä erillinen pihasuunnitelma.

Tontti 37/3:

Lastaukseen käytettävä tontin osa on näkösuojattava.

Jätelavat- ja säiliöt on sijoitettava rakennuksissa oleviin jätehuoneisiin tai jätekatoksiin.

PYSÄKÖINTIALUEET:

Autopaikkoja on rakennettava vähintään:

Liikkeit: 1 ap / 30 k-m²

Toimistot: 1 ap / 70 k-m²

Asunnot: 1 ap / huoneisto

Suuria avoimia maanpäällisiä pysäköintialueita ei sallita. Autopaikat tulee sijoittaa useampiin pienempiin, korkeintaan 12 auton alueisiin jaettuna. Autopaikat tulee sijoittaa mahdollisuuksien mukaan korttelialueen sisäosiin eikä katualueeseen kiinni.

Pysäköintipaikat ja niihin johtavat ajoreitit on kivettävä tai päällystettävä sekä rajattava reunakivillä.

Katuun rajautuvat pysäköintipaikat tulee rajata jäsentävillä rakenteilla kuten esim. kiviaineisilla istutuslaatikkomuuureilla. Lisäksi pysäköintialueiden korkeuserojen pengerrykset on tehtävä muureilla.

Pysäköintialueen valaistuksen tulee korostaa pihan puistomaista luonnetta. Pysäköintialueiden valaisinpylväät saavat olla enintään 4 metriä korkeita.

Tontti 35/1:

Asukkaiden ja työntekijöiden pysäköintialue tulee järjestää tontin takaosaan.

Tontti 37/3:

Turvalliset jalankulkuyhteydet liikkeisiin on erotettava eri materiaalein muusta piha-alueesta.

PELASTUSREITIT:

Pelastusreitit tulee toteuttaa siten, että hälytysajoneuvot pääsevät kaikkien uloskäyntien ja varateiden läheisyyteen.

MELU:

Rakennusten sisätiloissa tulee alittaa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset sisämelutason ohjearvot ja ulko-oleskelutiloissa tulee alittaa ulkomelutason ohjearvot.

Asuinhuoneiden sisätilojen päivämelun ohjearvo: 35 dB

Asuinhuoneiden sisätilojen yömelun ohjearvo: 30 dB

Liike- ja toimistohuoneiden sisätilojen päivämelun ohjearvo: 45 dB

Asumiseen käytettävien alueiden ulkotilojen päivämelun ohjearvo: 55 dB

MAINOSLAITTEET:

Rakennuksien mainoslaitteet tulee sijoittaa rakennuksen harjalinjan alapuolelle. Inarintien puolella saa käyttää ainoastaan irtokirjainmainoksia, jotka eivät peitä seinää tarpeettomasti.

Irralliset mainoslaitteet, myyntitelineet ja kalusteet on asetettava katualueelle tai muulle yleiselle alueelle niin, etteivät ne aiheuta häiriötä tai vaaraa. Katu- ja yleisille alueille asetettaviin mainoslaitteisiin tulee pyytää kunnalta lupa.

VALUMAVEDET:

Rakennusten sadevedet tulee ohjata vesikourujen ja syöksytorvien kautta sadevesiviemäriin. Uudisrakennusten rakennuslupa-asiakirjoihin tulee sisältyä hulevesien käsittelysuunnitelma.

5.4 Nimistö

Kaavamuutoksessa nimettiin torialue.

6. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaava ohjaa maankäyttöä ja rakentamista alueella sen saatua lainvoiman.

Inarin kirkonkylän asemakaavan muutos; Lehtolantie / kaavoituksen käynnistäminen

Tekninen lautakunta 05.02.2025 § 9
19/10.02.03/2025

Valmistelija

Kaavoitusinsinööri

Lehtolantien varressa korttelissa 35 tontilla 7 on toiminut nuorisotila Vintti. Koulukeskus Šielân valmistuessa nuorisotila on siirtynyt koulukeskukseen. Tontti on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa erillispientalojen korttelialueeksi AO, rakennusoikeutta on 280 k-m². Tontti on kunnan omistuksessa. Sijaintinsa puolesta kyseinen tontti soveltuisi asumisen lisäksi myös pienimuotoiseen liiketoimintaan, viereisellä tontilla sijaitsee hopeapaja Samekki. Inarin kirkonkylän Juutuanvaaraan on valmistunut asemakaava, jonne on osoitettu perinteisiä omakotitalotontteja. Kylän keskustassa tulisi osoittaa myös liiketoimintaa mahdollistavia tontteja kylän elinvoiman ja monipuolisen tonttivarannon vahvistamiseksi.

Kaavamuutoksen yhteydessä myös korttelin 35 tonttia 1 ja korttelin 37 tonttia 3 olisi mahdollista tarkastella uudestaan kaavamerkinnän ja rakennusoikeuden suhteen, molemmat tontit on osoitettu asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi AL-1. Korttelien kerrosalasta vähintään 50% on käytettävä asuintiloja varten. Tontille 37/3 on rakentunut osuuskauppa Arinan Sale, tontti 35/1 on rakentamaton ja kunnan omistuksessa. Kartta muutettavasta alueesta ohessa.

Esittelijä

Tekninen johtaja Reetta-Mari Tammela

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää aloittaa asemakaavan muutoksen Inarin kirkonkylän Lehtolantien alueella.

Päätös

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti teknisen johtajan ehdotuksen.

Tiedoksi: maanomistaja

Toimeksi: kaavoitus

Lisätietoja: tekninen johtaja Reetta-Mari Tammela, puh. 040 655 1611
reetta-mari.tammela@inari.fi

Maakunta	Lappi
Kunta	Inari
Maisemamaakunta	Peräpohjola–Lappi
Maisemaseutu	Inarijärven seutu
Pinta-ala	10 722 ha, josta kosteikkoja ja avointa suota: 288 ha maatalousalueita: 24 ha metsiä sekä avoimia kankaita ja kalliomaita: 6 328 ha rakennettuja alueita: 217 ha vesialueita: 3 865 ha

Arviointi

Inarijärven ja Juutuanjoen maisemat kuvastavat monikulttuurisen seudun historiaa aina kivikauden varhaisimmasta asutuksesta nykyhetkeen saakka. Alue on inarinsaamelaiskulttuurin kannalta hyvin merkityksellinen, ja siellä on useita historiallisesti arvokkaita kohteita, kuten vanhat talvikylät, Pielpajärven kirkko kenttineen, Ukonsaari ja esihistorialliset asuinpaikat. Alueen luontoarvot sekä avariin järvinäkymien ja niitä reunustavien vaara- ja tunturialueiden maisemalliset arvot ovat huomattavat.

Luonnonpiirteet

Karu Inarijärvi on Suomen kolmanneksi suurin järvi, jonka allas on syntynyt noin 70 miljoonaa vuotta sitten maankuoren vajotessa. Järvi on laajuudeltaan yli tuhat neliökilometriä, ja sen maksimisyvyys on 92 metriä. Inarijärvessä on runsaasti laajoja selkiä ja 3 318 saarta, jotka tekevät järvimaisemasta vaihtelevan ja omaleimaisen. Järven lounaisosassa on rantaterasseja, jotka ovat syntyneet jääkauden jälkeisen maankohoamisen kallistettua järviolasta.

Inarijärvi laskee Paatsjoen kautta Jäämereen, jonka lahti se oli jääkauden loppuvaiheilla. Järven pinnan vaihteluväli on Paatsjoen säännöstelyn takia yli kaksi metriä, eli noin metrin järven luonnollista vaihteluväliä suurempi. Suuresta pinnanvaihtelusta johtuva vesieroosio on kuluttanut alueen hiekkarantoja voimakkaasti, mutta moreeni- ja kalliorantoihin vedenpinnan vaihtelu on jättänyt suhteellisen vähän jälkiä.

Inarijärveen laskee useita jokia ja puroja, joista huomattavin on Inarin kirkonkylän halki virtaava Juutuanjoki. Se saa alkunsa Lemmenjoesta, Vaskojoesta, Kaamasjoesta ja Menesjoesta, joiden vedet virtaavat jokeen Solojärven kautta. Vuolaassa Juutuanjoessa on useita koskiosuoksia ja suvantoja, ja sen lohikanta on houkutellut asutusta jokisuulle jo esihistoriallisella ajalla. Juutuan aluetta luonnehtivat joen lisäksi 419 metriä merenpinnan yläpuolelle nouseva Otsamotunturi sekä Inarin kirkonkylää reunustava matalampi Juutuanvaara.

Inarijärven jyrkkäpiirteiset rannat ovat pääasiassa lajittumatonta maa-ainesta ja kalliota. Juutuanjoen suulla sekä Nukkumajoen suun jääkautisella delta-alueella on laajoja hietikoita. Myös Ukonselällä sijaitseva Hau-tumaasaari on maaperältään hiekkaa. Pielpajärven–Vaahtorivuonon (Fattervuonon) alueella on maakunnallisesti arvokkaaksi määritelty kumpumoreenikenttä. Kallioperältään alue on pääasiassa granaatti-kordierit-tigneisiä, mutta maisema-alueen länsiosissa ja Pielpajärven alueella on myös kvartsidiorititeja. Inarijärven maisemassa selvästi erottuva jyrkkäpiirteinen Ukonsaari on ennen jääkautta syntynyt rapautumajäänne.

Inarijärven ympäristö on pääasiassa kuivaa tai tuoretta kangasta, jonka aluskasvillisuus on kylmänkestävää varvikkoa. Juutuan tuntumassa on paikoitellen reheviä rantakosteikkoja ja haapalehtoja. Otsamotunturin laki on puutonta paljakkaa, jossa kasvaa harvinaista idänkeulankärkeä. Ukonsaaren karussa kalliosaaressa kasvil-lisuus on niukkaa, mutta saarella sijaitsevien jäkälän peittämien luolien ja kallionhalkeamien pienilmastossa kasvaa rahkasammalmatoilla kallioimarretta ja horsmaa. Inarijärvi on eliöstöltään niukka sarajärvityypin järvi, jossa on kuitenkin runsaita lohikalakantoja.

Kulttuuripiirteet

Maisema-alueelta tunnetaan runsaat 30 esihistoriallista tai historiallisen ajan muinaisjäännöskohdetta. Niistä tunnetuimpia ovat Nukkumajoen talvikylien paikat, Pielpajärven kirkkokenttä ja hautumaasaaret sekä vanhat inarinsaamelaisten palvospaikat Ukonsaari, Otsamo ja Kalkuvaara. Myös Inarin kirkonkylässä sijaitsevan museo- ja luontokeskus Siidan alueelta ja Vuopajasta on löydetty laaja-alaisia ja pitkään asuttuja asuinpaikkoja. Inarin kunnan tutkituista asuinpaikoista vanhin on Siidan alueen asuinpaikka. Sieltä tehdyt löydökset ovat lähes 10 000 vuoden ikäisiä.

Inarijärven ympäristö on inarinsaamelaisten perinteinen asuinalue, jossa on eletty kalastuksella, metsästyksellä ja myöhemmin myös poron- ja karjanhoidolla. Maisema-alueen tärkeimpiä kalastusalueita ovat olleet Juutuanjoki ja Inarijärven vuonojen rannat. Kemin Lappiin kuulunut Inarin lapinkylä jakaantui Itä-Inarin ja Länsi-Inarin siidoihin. Inarin kylän muodostumisen historiasta kertovat Nukkumajoen talvikyläpaikat, jotka ovat olleet käytössä myöhäisrautakaudelta 1600-luvulle. Myös Ukonsaaresta tehdyt uhrilöydöt ajoittuvat samalle aikavälille.

Nukkumajoelta talvikylä siirtyi 1600-luvulla Isolle Pielpajärvelle, jonne rakennettiin Pielpajärven ensimmäinen kirkko vuonna 1646. Inarinsaamelaisten vuotuismuuttoon, varrimiseen, liittyvät kesäpaikat olivat yleensä Inarijärven saarissa tai niemillä, joissa elettiin kalastuksella ja linnustuksella. Talvipaikat sijaitsivat sisämaassa pienten järvien rannoilla, joilla oli tarjolla polttopuuta sekä jäkälää. Alueen vuotuismuutosta kertoo Pielpajärven kirkkokentän lisäksi Säisaaren kesäpaikka, jonka asukkaiden talvipaikka sijaitsi Nukkumajoella. Pielpajärven kirkkokenttä on säilynyt perinnebiotooppina.

Inarin kirkonkylä on syntynyt vähitellen hyvien kulkuyhteyksien äärelle Juutuanjoen suulle. Nykyisen kirkonkylän alueelle rakennettiin kirkko ja kirkkotupia vuonna 1884. Kirkonkylä hävitettiin toisen maailmansodan lopulla vuonna 1944, ja kylän nykyinen rakennuskanta on sodanjälkeistä. Maisemallisesti kirkonkylä on suhteellisen vaatimaton, mutta sen sijainti esihistoriallisella asuinpaikalla Juutuanjoen suussa liittää sen kiinteästi maisema-alueen historialliseen maisemaan. Kirkonkylässä sijaitsee vuonna 1998 avattu Siida, jossa toimivat Saamelaismuseo sekä Metsähallituksen Ylä-Lapin luontokeskus. Siidan yhteydessä on saamelaista rakennusperintöä ja elinkeinoja esittelevä ulkomuseo.

Maisema-alue kuuluu kahden paliskunnan, Hammastunturin ja Muddusjärven paliskuntien alueeseen. Paliskuntien raja kulkee Juutuanjokea pitkin. Juutuanvarren–Inarijärven ja Tuulispään alue on Hammastunturin paliskunnan tärkein talvilaidunnusalue, ja paliskunnan tärkein erotusaita sijaitsee hieman maisema-alueen ulkopuolella Tupavaarassa. Otsamon alue kuuluu puolestaan Muddusjärven paliskunnan tärkeimpiin talvilaidunnusalueisiin. Poronhoidon ohella alueen huomattavimpia elinkeinoja on pitkään ollut matkailu.

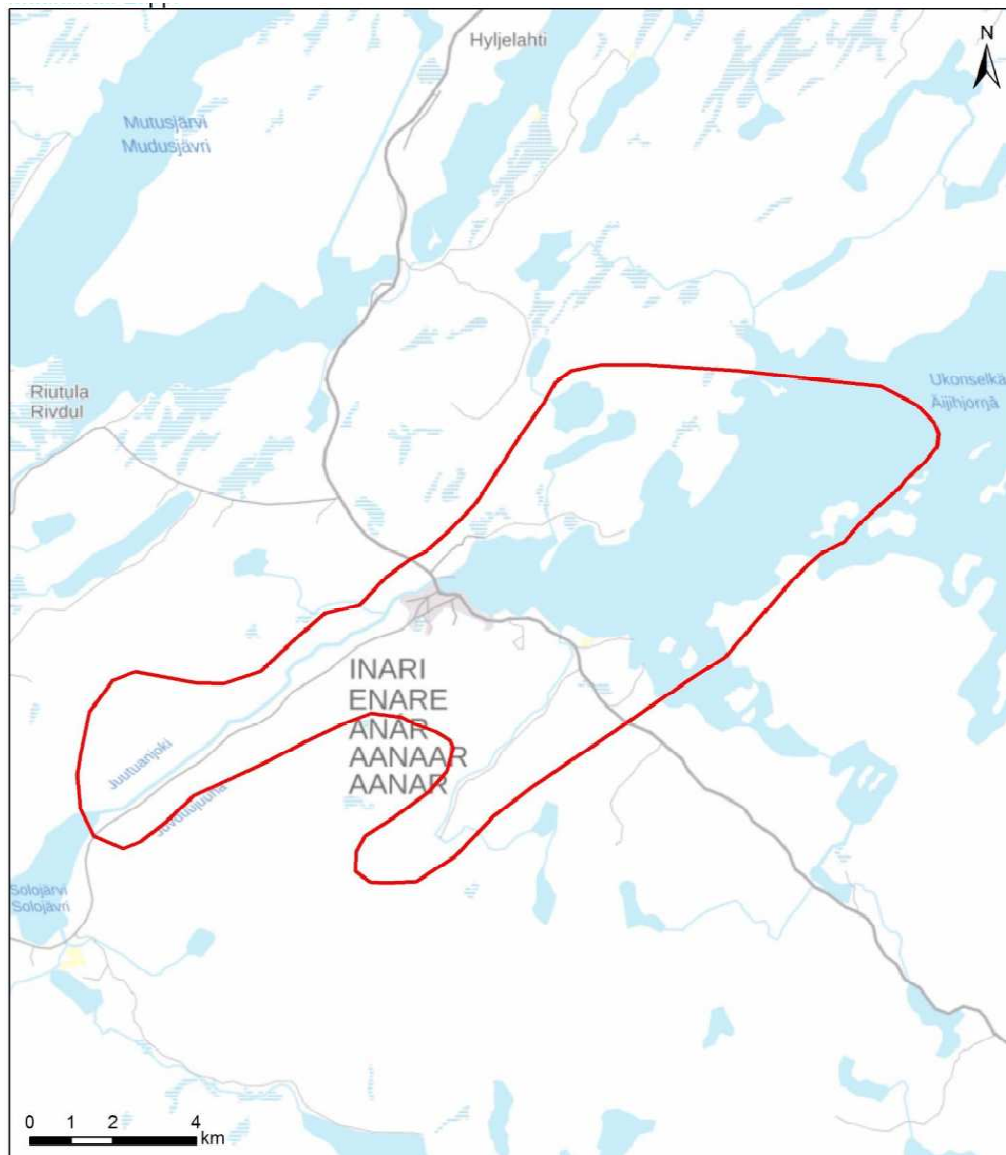
Maisema-alueella on kaksi valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, Pielpajärven kirkko ja Ukonsaari. 1600-luvulta periytyvällä kirkonpaikalla sijaitseva vuonna 1760 valmistunut Pielpajärven erämaakirkko on Ylä-Lapin vanhin rakennus, jonka syrjäinen sijainti pelasti sen tuholta toisessa maailmansodassa. Kirkon luona on sijainnut vanhan talvikylän ohella markkinapaikka, väentupa, talli, navetta sekä pappila. Lisäksi kirkkokentän yhteydessä on muutama 1960-luvulla uudelleen rakennettu kirkkotupa. Ukonsaari on puolestaan tunnettu, laajasti palvottu ja kunnioitettu inarinsaamelaisten palvospaikka.

Maisemakuva

Inarijärven ja Juutuanjoen maisemia hallitsee laaja Inarijärvi, jonka tunnetuin maamerkki on Ukonsaari Ukon-
selän itälaidalla. Saari erottuu kilometrien päähän erikoisen, jyrkkäpiirteisen muotonsa vuoksi. Kalliosaaren
pohjoispuolella sijaitsee loivapiirteinen Hautuumaasaari, jonka hiekkarantoja on jouduttu aikojen saatossa suo-
jaamaan eroosiolta.

Juutuanjoen suulle syntyneen Inarin kirkonkylän länsipuolella maiseman kiintopisteenä hahmottuu Otsamo-
tunturi, joka näkyy kauas eri suuntiin Inaria lähestyttäessä. Juutuanvuonon pohjoislaidalla kohoaa pyöreälaki-
nen, kallioinen Pahtaniemi, ja sen pohjoispuolella kivinen Kalkuvaara. Kalkuvaaran länsi- ja pohjoispuolella
on jääkauden muistona pienten järvien ja kumpumoreenien kuivaan kangasmaastoon muodostama mosaiikki,
jossa on runsaasti siirtolohkareita. Pielpajärven koillisrannalla sijaitsee aukea kenttä, jonka pohjoislaidalla on
koivujen ympäröimä vanha ristikirkko tapuleineen.

Inarin kirkonkylän asutus on muotoutunut solmukohtaan, jossa joki, järvi ja nykyään myös maantiet kohtaavat.
Juutuanjoen suun molemmiin puolin sijaitsevat kylän suurimmat rakennukset, Siida, vanha ja uusi koulu sekä
Saamelaiskulttuurikeskus Sajos. Inarin kylän maisemakuva on avara, ja kyläasutus leviää laajalle alueelle.
Valtaosa kirkonkylän rakennuksista on rakennettu sotien jälkeen. Maisema-alueen vanhinta rakennuskantaa ja
asuinkenttiä löytyy kirkonkylän lisäksi Juutuanjoen rannalta, Nikulanperältä ja Sarviniementien varrelta. Kirk-
korannasta, Nukkumajokisuulta, Vuopajanniemestä ja Juutuanjoen ylittävältä sillalta avautuu edustavia näky-
miä Inarijärvelle.

 Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue 2021